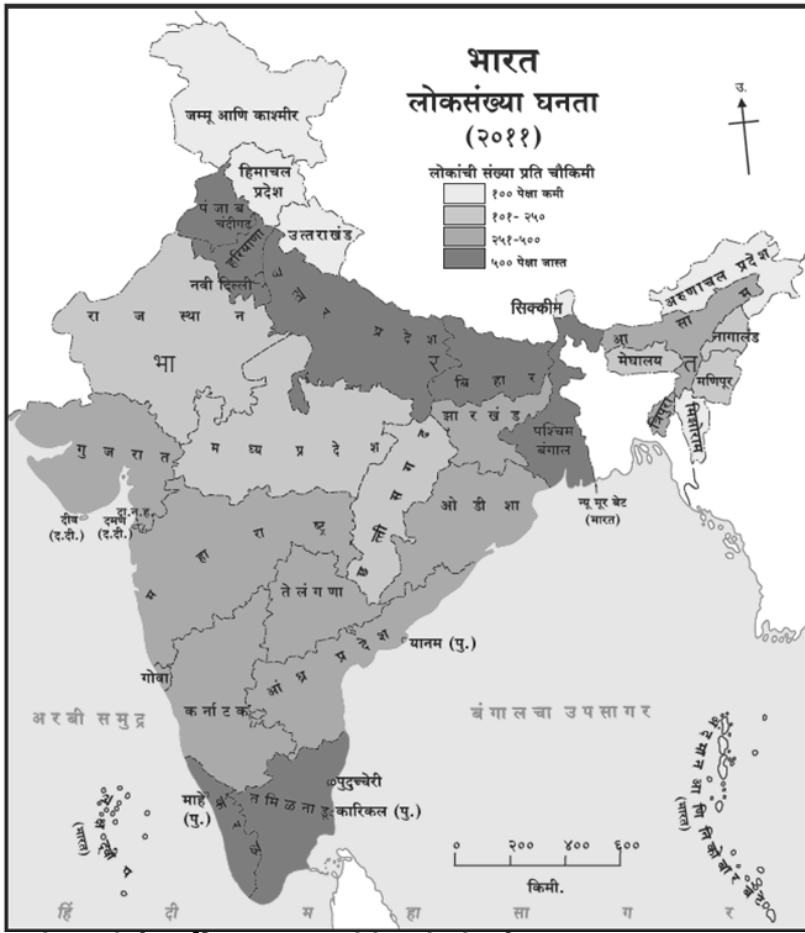

Chapter: 6

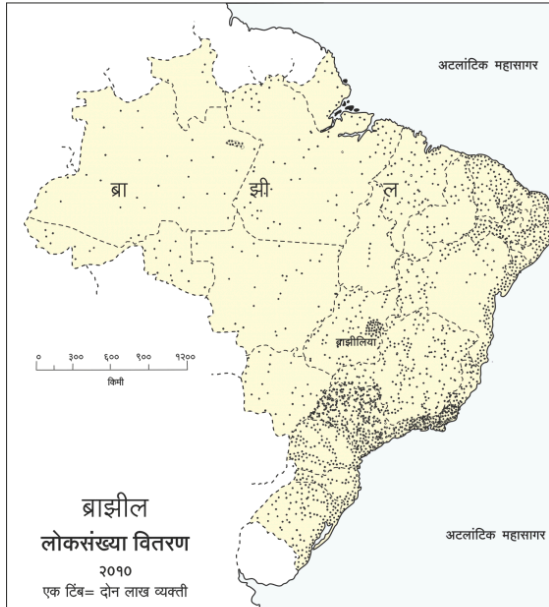
- Q.1 अचूक सहसंबंध ओळखा व साखळी बनवा.** 2
- जनगणना मोजणी -
भारत : दशकारंभी :: ब्राझील :
 - लोकसंख्या गणना -
भारत : भारताची जनगणना :: ब्राझील :
- Q.2 पुढील बहुपर्यायी प्रश्नांचा दिलेल्या उत्तरांपैकी अचूक पर्याय निवडा** 5
- ब्राझील हा दक्षिण अमेरिका खंडातील सर्वात जास्त असलेला देश आहे.
अ. शिक्षित ब. लोकसंख्या क. अशिक्षित
 - देशाच्या सरासरी आयुर्मानात झालेली वाढ ही समाजाच्या एक महत्वाचे लक्षण आहे.
अ. मागासलेपणाचे ब. प्रगतीचे क. अस्वच्छतेचे
 - पर्वतीय, डोंगराळ, शुष्क वाळवंटी प्रदेश, घनदाट वनक्षेत्र यांत लोकसंख्येचे वितरण प्रमाणात आढळते.
अ. दाट ब. मध्यम क. विरळ
 - ब्राझिलचे भारतापेक्षा अधिक आहे.
अ. लिंगगुणोत्तर ब. साक्षरतेचे प्रमाण क. लोकसंख्येची घनता
 - भारताकडे मनुष्यबळ जास्त आहे.
अ. वृद्ध ब. कार्यशील क. बालक
- Q.3 अचूक सहसंबंध ओळखा व साखळी बनवा.(Any One)** 1
- भारतातील राज्ये लोकसंख्या घनतेच्या चढत्या क्रमानुसार:
असम - बिहार - अरुणाचल प्रदेश - मेघालय
 - ब्राझीलमधील राज्ये लोकसंख्या घनतेच्या उतरत्या क्रमानुसार:
रिओ दी जनेरिओ - रोराईमा - पाराईबा - पाराना
- Q.4 नावे द्या.(Any Three)** 3
- लोकसंख्येची घनता कमी असलेले भारतातील प्रदेश.
 - प्रदेश किंवा प्रदेशातील एकूण सुशिक्षित किंवा साक्षर व्यक्तींची संख्या.
 - एखाद्या प्रदेशात जन्माला आलेली व्यक्ती सरासरी किती वर्षे जगू शकते.
 - एखाद्या प्रदेशातील दर हजारी पुरुषांच्या तुलनेत असलेली स्त्रियांची संख्या.
 - एखाद्या प्रदेशातील वय व लिंग या संदर्भाने लोकसंख्येचा अभ्यास करण्यासाठी या आलेखाचा उपयोग होतो.
- Q.5 चूक की बरोबर सांगा व चुकीची विधाने दुरुस्त करा.(Any Two)** 2
- ब्राझीलच्या पश्चिम भागात दाट लोकवस्ती आहे.
 - ब्राझीलमधील उच्चभूमीच्या प्रदेशात लोकसंख्या मध्यम स्वरूपाची आढळते.
 - भारताच्या वायव्य भागात दाट लोकवस्ती आहे.
 - भारतापेक्षा ब्राझीलमध्ये साक्षरतेचे प्रमाण जास्त आहे.
- Q.6 नकाशावाचन करून खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(Any One)** 4

1

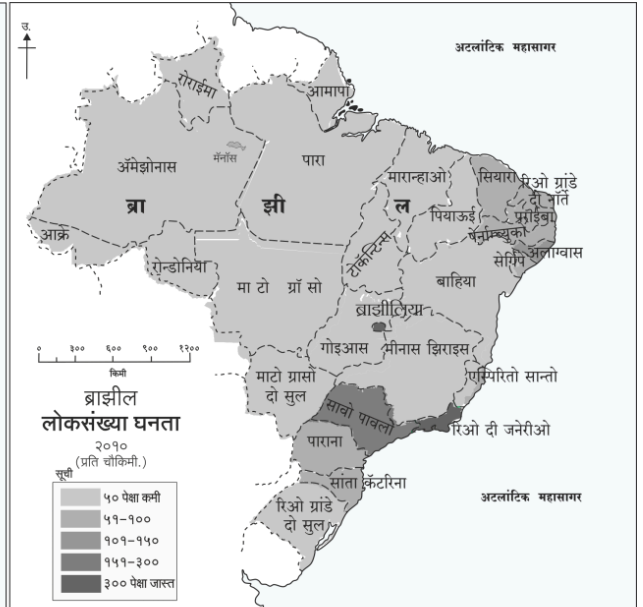

- लोकसंख्येची सर्वाधिक घनता असलेले राज्ये कोणती?
- लोकसंख्येची कमी घनता असलेले राज्ये कोणती?
- राजस्थान राज्याची लोकसंख्या घनता किती आहे?
- प्रति चौ.कि.मी. 251 ते 500 घनता असलेल्या दोन राज्यांची नावे सांगा.
- केरळ व तमिळनाडू राज्यांची लोकसंख्या घनता किती आहे?
- घनता दर्शविणारा नकाशाचा प्रकार ओळखा.

2

अ

आ

- कोणत्या भागात लोकसंख्या मोठ्या प्रमाणावर केंद्रित झालेली आढळते ?
- कोणत्या भागात लोकसंख्या अत्यंत कमी आहे ?
- तुम्ही आतापर्यंत केलेल्या ब्राझील देशाच्या अभ्यासाच्या आधारे लोकसंख्येच्या असमान वितरणाला कोणते घटक कारणीभूत असतील, त्यावर एक टिपणी तयार करा.
- उरोक्त नकाशातील वितरण कोणत्या पद्धतीने दाखवले आहे ?

Q.7 भौगोलिक कारणे लिहा.

3

1 ब्राझीलच्या लोकसंख्येची घनता खूप कमी आहे.

